

POSIEDZENIA ZARZĄDU GŁÓWNEGO SBP

W ostatnim kwartale 2022 r. Zarząd Główny Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich spotykał się online w dniach 6 i 25 października (członkowie Prezydium ZG SBP) i 28 października. Tematyka spotkań obejmowała realizację planu pracy na 2022 r., działalność Wydawnictwa Naukowego i Edukacyjnego SBP oraz sytuację finansową Stowarzyszenia. Poinformowano również o wpisie zmian do KRS przyjętych przez Krajowy Zjazd Delegatów, w tym przede wszystkim o zatwierdzeniu zmian w Statucie SBP. Aktualna wersja Statutu dostępna jest na stronie http://www.sbp.pl/repository/dokumenty/SBP/statut_2022.pdf.

W trakcie spotkań podjęto następujące uchwały:

– w sprawie powołania Zespołu ds. przygotowania zakresu obowiązków opiekunów okręgów SBP w składzie: Barbara Budyńska, Anna Godowska, Bożena Lech-Jabłońska, Katarzyna Pawluk (skład Zespołu zostanie uzupełniony o dwóch przedstawicieli okręgów SBP),

– w sprawie powołania Zespołu ds. przygotowania wytycznych do sporządzania sprawozdań według zawartości i układu w Strategii SBP w składzie: Barbara Budyńska, Bożena Lech-Jabłońska, Paweł Pioterek, Joanna Potęga, Łukasz Załęski (skład Zespołu zostanie uzupełniony o dwóch przedstawicieli okręgów SBP),

– w sprawie powołania Zespołu ds. oceny dotychczasowej działalności i perspektyw rozwoju działań sekcji/komisji/zespołów działających przy ZG SBP w składzie: Artur Borzęcki, Andrzej Czapnik, Marzena Przybysz, Jerzy Woźniakiewicz,

– w sprawie wprowadzenia *Zasad ustalania wysokości, sposobu oraz terminu wnoszenia składek członkowskich Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich*.

Kolejne posiedzenie Zarządu Głównego SBP zaplanowane jest na 15 grudnia w gmachu Biblioteki Narodowej; w programie m.in. spotkanie członków ZG z dr. Tomaszem Makowskim, dyrektorem BN.

SPOTKANIA GRUP ROBOCZYCH

21 listopada 2022 r. – spotkanie przedstawicieli ZG w sprawie możliwości pozyskiwania funduszy na działalność SBP,

22 listopada 2022 r. – spotkanie przedstawicieli ZG w sprawie omówienia założeń do planu pracy na 2023 r.,

24 listopada 2022 r. – spotkanie Zespołu ds. oceny dotychczasowej działalności i perspektyw rozwoju działań sekcji/komisji/zespołów działających przy ZG SBP,

24 listopada 2022 r. – spotkanie Zespołu ds. przygotowania wytycznych do sporządzania sprawozdań według zawartości i układu w Strategii SBP,

24 listopada 2022 r. – spotkanie Zespołu ds. przygotowania zakresu obowiązków opiekunów okręgów SBP.

WYBRANE AKTYWNOŚCI PRZEWODNICZĄCEJ SBP, CZŁONKÓW ZG, DYREKTOR BIURA ZG SBP

21 września 2022 r. – wystąpienie nt. oferty Wydawnictwa Naukowego i Edukacyjnego SBP podczas Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich (dr Barbara Budyńska – przewodnicząca SBP),

7 października 2022 r. – udział w Jubileuszu 100-lecia Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej (Aldona Zawalkiewicz – dyrektor Biura ZG SBP),

13-14 października 2022 r. – udział w XI Konferencji dla bibliotek powiatowych województwa podkarpackiego; referat „Symetria czy asymetria w spojrzeniu na biblioteki. Co dają społeczeństwu biblioteki” (dr Barbara Budyńska),

20-21 października 2022 r. – udział w konferencji podsumowującej projekt „Biblioteka dla każdego” organizowanej przez Bibliotekę Miejską w Łodzi (Marzena Przybysz – członek ZG SBP),

24 października 2022 r. – udział w seminarium naukowym projektu EOD-OPEN, poświęconym pamięci Bożeny Bednarek-Michalskiej „Wokół otwartego bibliotekarstwa”, organizowanym przez Bibliotekę Uniwersytecką w Toruniu i Stowarzyszenie EBIB (Aldona Zawalkiewicz),

24 listopada 2022 r. – spotkanie w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dyrektorem Departamentu Mecenatu Państwa (dr Barbara Budyńska),

23-25 listopada 2022 r. – udział w konferencji „Zbiory biblioteczne w instytucjach kościelnych”, organizowanej przez Bibliotekę Narodową (dr Barbara Budyńska).

WEBINARIUM „87. ŚWIATOWY KONGRES BIBLIOTEK I INFORMACJI IFLA W DUBLINIE – WYDARZENIA, SPOTKANIA, INFORMACJE”

3 listopada 2022 r. odbyło się webinarium przybliżające tematykę wybranych sesji 87. Światowego Kongresu Bibliotek i Informacji IFLA w Dublinie. Prelegenci opowiedzieli także o swoich wrażeniach, wolontariacie i innych możliwościach uczestnictwa w Kongresie IFLA. Webinarium prowadzili: dr Barbara Budyńska,

przewodnicząca SBP, Magdalena Gomułka (Biblioteka Śląska w Katowicach), Tomasz Gruszkowski (Biblioteka Narodowa) i Ewa Witkowska (Biblioteka Uniwersytecka w Białymstoku).

DYPLOM STULECIA PTWK

Polskie Towarzystwo Wydawców Książek przyznało Stowarzyszeniu Bibliotekarzy Polskich, jako instytucji szczególnie zasłużonej dla polskiej książki i kultury, Dyplom Stulecia PTWK. Dyplom odebrała dr Barbara Budyńska, przewodnicząca SBP, podczas uroczystego otwarcia Historycznych Targów Książki, 24 listopada 2022 r. w Arkadach Kubickiego, na Zamku Królewskim w Warszawie.

WYSTĄPIENIE DO MEiN

Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich wystąpiło do Ministerstwa Edukacji i Nauki z prośbą o interpretację istniejących przepisów i przedstawienie stanowiska MEiN w sprawie uczestnictwa nauczycieli bibliotekarzy w doskonaleniu zawodowym organizowanym i prowadzonym przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich. Powodem wystąpienia są zapisy Karty Nauczyciela (art. 70a, ust. 3a, pkt1), z których wynika, że ze środków na doskonalenie zawodowe nauczycieli dofinansowuje się m.in. koszty udziału nauczycieli w seminariach, konferencjach, wykładach, warsztatach, szkoleniach, studiach podyplomowych oraz innych formach doskonalenia zawodowego prowadzonych przez podmioty, których zadania statutowe obejmują doskonalenie zawodowe nauczycieli. W Statucie SBP są zapisy potwierdzające, że Stowarzyszenie jest uprawnione do szkolenia bibliotekarzy z wszystkich typów bibliotek; brak natomiast literalnych zapisów o bibliotekarzach szkolnych i pedagogicznych.

Czekamy na odpowiedź z MEiN

GRANTY MEiN

1. Zakończone w 2022 roku

- Rozbudowa i podniesienie jakości dostępu do zasobów naukowych Archiwum Cyfrowe Wydawnictwa SBP

Archiwum Cyfrowe Wydawnictwa Naukowego i Edukacyjnego SBP jest bazą danych zawierającą pełne teksty roczników czasopism naukowych i branżowych oraz serii wydawniczych. Udostępnia zawartość archiwalnych numerów „Przeglądu Bibliotecznego”, „Zagadnień Informacji Naukowej”, „Bibliotekarza” i „Poradnika Bibliotekarza”. Zawiera również książki z serii „Nauka – Dydaktyka – Praktyka”, „Propozycje i Materiały”, a także „Bibliotekarze Polscy we Wspomnieniach Współczesnych”, wydane w latach 1991-2015.

W 2022 r. Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich zakończyło projekt dotyczący przebudowy Archiwum. W jej wyniku każda jednostka bibliograficzna (ar-

tykuł stanowiący część numeru czasopisma lub pracy zbiorowej, a także każda książka niebędąca pracą zbiorową) została opracowana formalnie i rzeczowo, co poprawia jej wyszukiwalność. Ponadto dzięki podjętym działaniom:

- stworzono kompletne i wiarygodne źródło informacji o pełnych tekstach publikacji naukowych z zakresu nauki o komunikacji społecznej i mediów (artykułów z czasopism, prac zwartych i autorskich wydanych przez Wydawnictwo Naukowe i Edukacyjne SBP) udostępnianych w otwartym dostępie,
- zapewniono precyzyjną informację o zbiorach poprzez opracowanie ich w jednolity sposób z wykorzystaniem Deskryptorów Biblioteki Narodowej i słów kluczowych,
- udostępniono zmodyfikowany interfejs wyszukiwawczy, który w wydajny sposób zwiększa dostępność do publikacji.

W rezultacie powstał spójny i kompletny zbiór informacji o archiwalnym dorobku wydawniczym Wydawnictwa Naukowego i Edukacyjnego SBP.

Nowa strona Archiwum Cyfrowego dostępna jest pod adresem: <https://ac.sbp.pl/>.

Projekt „Rozbudowa i podniesienie jakości dostępu do zasobów naukowych Archiwum Cyfrowego Wydawnictwa SBP” uzyskał dofinansowanie Ministra Edukacji i Nauki w ramach programu Społeczna Odpowiedzialność Nauki na podstawie umowy nr SONP/SN/512254/2021; kwota dofinansowania 102 tys. zł; całkowita wartość projektu 116 600,00 zł.

Ministerstwo
Edukacji i Nauki

- Źródła do badań fonografii polskiej – kontynuacja budowy bazy i zwiększenie jej wykorzystania

Projekt stanowi kontynuację i rozszerzenie zadania „Źródła do badań fonografii polskiej od 1878 roku do czasów współczesnych”, realizowanego w latach 2016-2017 oraz 2019-2020, przy wsparciu finansowym Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, w ramach działalności upowszechniającej naukę (DUN).

Bibliografia jest pierwszą w kraju i na świecie rejestracją publikacji i niepublikowanych prac naukowych, poświęconych polskim i polonijnym nagraniom muzycznym i niemuzycznym (kompozytorom, autorom i wykonawcom), a także polskim i działającym na historycznym obszarze Polski firmom fonograficznym. Uwzględnia także teksty dotyczące fonografii, przygotowane przez polskich autorów lub wydane w języku polskim. Praca obejmuje okres od wczesnych prób zapisu dźwięku, po współczesne dokonania w zakresie nagrań dźwiękowych i filmowych rejestracji muzycznych.

Celem projektu jest zebranie materiału źródłowego do dalszych badań polskiej kultury, skupiających się na problematyce ogólnokulturowej, historycznej, muzykologicznej, czy tematach z obszaru socjologii kultury.

Materiał źródłowy jest prezentowany w dwóch bazach danych: *Artykuły, książki i prace dyplomowe* oraz *Recenzje z czasopism*. Przyjęta forma prezentacji projektu pozwala na jego kontynuację.

Więcej informacji o projekcie: <https://fonografia.sbp.pl/>.

Projekt „Źródła do badań fonografii polskiej – kontynuacja budowy bazy i zwiększenie jej wykorzystania” uzyskał dofinansowanie Ministra Edukacji i Nauki w ramach programu Społeczna Odpowiedzialność Nauki na podstawie umowy nr SONP/SN/514674/2021; kwota dofinansowania 117 650,00 zł; całkowita wartość projektu 131 150,00 zł.

Ministerstwo
Edukacji i Nauki

2. Przyznane w 2022 roku

- Rozwój Czasopism Naukowych

Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich otrzymało dofinansowanie na wydawanie czasopism naukowych w wersji elektronicznej: kwartalnika „Przegląd Biblioteczny” (numery specjalne) i półrocznika „Zagadnienia Informacji Naukowej – Studia Informacyjne”.

- Informacja i komunikacja – popularyzacja badań naukowych i rozwiązań technologicznych

Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich rozpoczęło nowy projekt, którego celem jest popularyzacja w środowisku bibliotekarzy osiągnięć naukowych z obszaru nauk o komunikacji społecznej i mediach oraz innowacyjnych rozwiązań technologicznych z tej dziedziny, które mają szerokie zastosowanie w praktyce bibliotecznej.

W ramach projektu odbędzie się cykl 12 otwartych wykładów, opracowanych i wygłoszonych przez badaczy komunikacji i mediów z wiodących ośrodków naukowych w Polsce. Nagranych zostanie 12 podcastów naukowych, które zostaną udostępnione na dedykowanej stronie zadania.

Do tej pory odbyły się następujące wykłady:

– *Kształcenie akademickie bibliotekarzy. Doświadczenia ośrodków krajowych w kontekście zmian* – dr Renata Malesa (UMCS w Lublinie).

– *Indywidualne systemy zarządzania informacją jako sposób na walkę z przeciążeniem informacyjnym* – dr Anna Matysek (Uniwersytet Śląski w Katowicach).

– *Indywidualne systemy zarządzania informacją jako sposób na walkę z przeciążeniem informacyjnym* – dr Anna Matysek (Uniwersytet Śląski w Katowicach).

Zakończenie projektu planowane jest w 2023 r.

Szczegóły na stronie zadania <http://www.sbp.pl/ik>

Projekt „Informacja i komunikacja – popularyzacja badań naukowych i rozwiązań technologicznych” uzyskał dofinansowanie Ministra Edukacji i Nauki w ramach programu Społeczna Odpowiedzialność Nauki na podstawie umowy nr SONP/SN/549779/2022; kwota dofinansowania 67 tys. zł; całkowita wartość projektu 80 tys. zł.

Ministerstwo
Edukacji i Nauki

ANALIZA FUNKCJONOWANIA BIBLIOTEK

Celem projektu Analiza Funkcjonowania Bibliotek jest opracowanie i wdrożenie jednolitych metod oraz narzędzi systematycznej oceny działania bibliotek naukowych, pedagogicznych i publicznych opartych na analizie i porównaniach danych statystycznych oraz wskaźników funkcjonalności w obrębie poszczególnych typów bibliotek, z włączeniem badań satysfakcji odbiorców usług bibliotecznych. W ostatnim kwartale 2022 r. miały miejsce następujące działania:

- publikacja analizy wskaźników funkcjonalności bibliotek publicznych na podstawie danych za 2021 r. <https://afb.sbp.pl/afbp/wyniki-badan/>,
- publikacja analizy wskaźników funkcjonalności bibliotek pedagogicznych na podstawie danych za 2021 r. <https://afb.sbp.pl/afbe/wyniki-badan/>,
- webinarium „Badanie wpływu społecznego i ekonomicznego bibliotek publicznych – doświadczenia z pilotażu” (22 listopada 2022 r.).

W trakcie webinarium przedstawiono dotychczasowe wyniki i doświadczenia z badań pilotażowych realizowanych w bibliotekach publicznych z województw: dolnośląskiego, kujawsko-pomorskiego, lubelskiego, pomorskiego oraz wybranych bibliotek południowej części województwa lubuskiego i województwa śląskiego,

- spotkanie wojewódzkich administratorów merytorycznych (29 listopada 2022 r.),
- spotkanie Zespołu ds. badania efektywności bibliotek (30 listopada 2022 r.).

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

KURSY I SZKOLENIA

- Kurs online Format MARC 21

Kurs przeznaczony jest dla wszystkich, którzy planują rozpoczęcie katalogowania w formacie MARC 21 lub zamierzają doszkolić się w zakresie jego stosowania. Uczestnicy poznają pola, podpola i wskaźniki formatu MARC 21 oraz dowiedzą się, które z nich muszą znaleźć się w opisie, a które są opcjonalne. Będą także mogli zobaczyć, w jaki sposób elementy formatu przekładają się na poszczególne strefy opisu bibliograficznego oraz, jak pozwalają klasyfikować treść dokumentu. W trakcie ośmiu spotkań omówione i przećwiczone zostaną kolejne pola formatu z przykładami ich zastosowania, a materiały edukacyjne pomogą korzystać z MARCa 21 w codziennej pracy bibliotekarskiej. <http://www.szkoleniadlabibliotekarzy.sbp.pl/format-marc21-kurs-online-4-edycja/>

- Szkolenia online

Oferta szkoleniowa na początek 2023 r. obejmuje następujące tematy:

- Metody i formy animacji kultury w pracy z młodzieżą
- Bajkoterapia w procesie wspierania rozwoju dziecka

– Metody wspierania dobrostanu i sprężystości psychicznej czytelników i pracowników bibliotek

- Biblioterapia i bajkoterapia w sytuacjach kryzysowych
- Kreatywne formy promocji książki i czytelnictwa w bibliotekach
- Książka w rozwijaniu kreatywności i przedsiębiorczości dzieci i młodzieży
- Zdrowo zaczytania. Książka uczy, bawi i leczy
- Książka łączy pokolenia

Oferta jest na bieżąco aktualizowana na stronie <http://www.szkoleniadlabibliotekarzy.sbp.pl/>

- Bezpłatne webinary i szkolenia

Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich ma w swojej ofercie również bezpłatne formy służące podnoszeniu kwalifikacji zawodowych bibliotekarzy. 27 października odbyło się bezpłatne szkolenie online „Trello – zaplanowany sposób na współpracę”, prezentujące darmową aplikację Trello przeznaczoną do organizacji pracy (zespołu lub własnej).

WYDAWNICTWO NAUKOWE I EDUKACYJNE SBP

Zachęcamy do prenumeraty czasopism SBP na 2023 r.

Przy prenumeracie rocznej – wysyłka egzemplarzy GRATIS!

Do każdej prenumeraty czasopism duży Kalendarz Bibliotekarza GRATIS! (liczba egzemplarzy ograniczona).

Zamówienia na czasopisma można składać w ciągu całego roku za pośrednictwem:

- sklepu internetowego Wydawnictwa SBP <https://wydawnictwo.sbp.pl/prenumerata,47,0.html>,
- e-mailem na adres: sprzedaz@sbp.pl,
- listownie na adres: Dział sprzedaży SBP, Al. Niepodległości 213, 02-086 Warszawa.

Nowości wydawnicze

- *Prasa we Lwowie w latach dwudziestolecia międzywojennego (1918-1939) oraz w latach niemieckiej i sowieckiej okupacji (1939-1945)* (Jerzy Jarowiecki)

Synteza dokonana przez profesora Jerzego Jarowieckiego jest interdyscyplinarna. Wnosi wiele uzupełnień i nowych treści do stanu wiedzy z zakresu medioznawstwa, prasoznawstwa, historii, socjologii, politologii. [...] Jest kompendium wiedzy, które zasili klasykę w naukach społecznych i humanistycznych. Autor przedstawił interesujące, wielowątkowe opracowanie, ważne i potrzebne, analizujące bogaty rynek czasopiśmienniczy wielokulturowego Lwowa, miasta, które przed rokiem 1939 było czwartym co do wielkości ośrodkiem wydawniczo-prasowym w Drugiej Rzeczypospolitej. [...] W naszej pamięci historycznej Lwów zapisał się jako miejsce traumatycznych wydarzeń, skrzętnie podsycanych najpierw przez zaborców, a później przez okupantów. To prasa właśnie, będąc bieżącą kroniką wydarzeń, odzwierciedla wszystkie procesy społeczne, w tym

w obszarze kultury, polityki, nauki, gospodarki i in. (Z recenzji prof. zw. dr hab. Jolanty Chwastyk-Kowalczyk)

- *Kobiety Polsce – Polska kobietom* (red. Agnieszka Chamera-Nowak)

Tematyka książki jednoznacznie wpisuje się w szeroki kontekst badań nad wykluczeniami, badań środowisk dyskryminowanych, także historii zapomnianych i niedocenianych. Z takich perspektyw patrzą na obszar badań liczni w tej kolekcji autorki i autorzy, starając się z różnych kierunków rzucać snop światła na chronologicznie bliskie i całkiem już odległe postaci kobiece, znane z imienia i nazwiska, nierzadko o karierze i dorobku całkiem dobrze opisanym i udokumentowanym, częstokroć jednak zupełnie już zapomniane albo i nigdy dotąd nieodkryte. Wciąż pobrzmiewają rozmaite deklaracje i zapewnienia, które się pojawiały przy okazji stulecia praw wyborczych Polek, warto więc z różnych perspektyw, nie tylko tych jubileuszowych, popatrzeć na ich aktywność wszelaką. Wydaje mi się, że udało się w recenzowanej monografii tę wieloaspektowość uchwycić, dokonując nieoczywistego ogarnięcia i problematyki życia społeczno-politycznego na najwyższych szczeblach władz, i aktywności społecznej, organizacyjnej, kulturalnej, ale też i tej, która dla wielu bohaterek życia codziennego wcale nie musi łączyć się z działalnością i troską inną niż ta, którą skupiają na rodzinie, na mężach, dzieciach i problemach ciasnego M-ileś. I One znajdują tu miejsce i odzyskują głos. Bardzo to wartościowe, że w oświetlaniu jednej strony sceny życia społecznego, nie zaciemnia się innej. (Z recenzji prof. dr hab. Igora Borkowskiego).

Oprac.: *Małgorzata Dargiel-Kowalska, Marta Lach,
Aldona Zawalkiewicz*

Tekst wpłynął do Redakcji 25 listopada 2022 r.